

VLADIMIR POTLOG - PROFESORUL ISTORICILOR¹

Ion Valer XENOFONTOV,
Lidia PRISAC

Motto: „Voi, tineri, ascultați un om bătrân, la care oamenii
bătrâni își plecau urechea când era tânăr.”
Caesar Augustus (63 î.Hr. – 14 d.Hr.)

ABSTRACT

The article presents pedagogical and scientific biography highlights of the Professor Vladimir Potlog, the longest living university teaching staff member from Moldova: he taught students at universities from 1953 to 2011. Considered a "consummate teacher" he was highly appreciated by generations of disciples, some of them being heads of state, prime ministers, ministers, ambassadors, scientists, academicians and teaching staff. He is considered to be a model of teacher, scientist, man who faced difficult times, thanks to native and professional qualities.

Keywords: professor, higher education, history, didactic activity, science Vladimir Potlog.

Profesorul Vladimir Potlog, istoric de vocație, om de o cultură deosebită, înaltă ținută morală și spirituală, intelectual de elită, este o figură emblematică pentru sistemul universitar din spațiul pruto-nistean de la mijlocul sec. XX –

---

¹ Prezentul material este o versiune actualizată și îmbunătățită a textului elaborat de autorii Ion Valer Xenofontov, Lidia Prisac *Profesorul Vladimir Potlog, un aristocrat al pedagogiei istorice*, publicat în: *O istorie multidimensională a carierelor universitare: instituții rețele sociale, biografii* / Univ. Ped. de Stat „Ion Creangă”, Fac. de Istorie și Geografie; ed.: Sergiu Musteață (coord.), Chișinău: Arc, 2017, pp. 126-134.

începutul sec. XXI. „Pedagog și istoric remarcabil”², „Dascălul nepereche”³, „Marele Profesor”⁴, „Profesorul Profesorilor”⁵, „Un patrician al timpurilor noastre”⁶, „neobositor tribun”⁷, „cel mai bun Profesor pe care l-am avut până în prezent, un exemplu în viață”⁸ este considerat „maestru al artei și științei pedagogice... venerat și apreciat de multe promoții de istorici” (acad. Gheorghe Rusnac, dr. hab. Valeriu Cozma).

Promoția anului 1961, formată din personalități notorii (Dumitru Matcovschi, Andrei Strâmbeanu, Mircea Druc, Ion Buga, Ion Stici, Nina Băieșu, Aculina Chișca, Gheorghe Smișnoi ș.a.), l-a apreciat la superlativ, vorbind despre profesorul V. Potlog drept „Omul care ne-a instruit și omenit”⁹. Itinerarul profesorului Vl. Potlog a fost considerat de o parte din discipoli drept „povestea magului călător în timp”¹⁰.

Sub aspectul teoriei istoriei, subiectul articolului în cauză se plasează în *aria timpului prezent*. În urma realizării a patru interviuri cu profesorul Vladimir Potlog, în intervalul 31 octombrie 2014 – 1 octombrie 2015, efectuate în conformitate cu principiile istoriei orale, în cele ce urmează ne vom axa pe anumite repere reconstitutive din biografia pedagogică și științifică a protagonistului, care reflectă în mod direct sau indirect, inclusiv istoria Institutului Pedagogic Moldovenesc de Stat în anii 1949–1960. De altfel, profesorul Vladimir Potlog este considerat martorul-cheie al evenimentelor istorice din sec. XX, fapt explorat la maxim de istoricii consacrați¹¹.

Potrivit istoricului clujean Doru Radosav, „Biografia și istoria ilustrează modul în care marea istorie este trăită la persoana întâi singular și modul în care

---

² Gheorghe Rusnac, Valeriu Cozma. *Octogenarul Vladimir Potlog – pedagog și istoric remarcabil*. În: *Studia Universitas*. Revista Științifică a Universității de Stat din Moldova, nr. 1, 2007, pp. 307-309.

³ V. Ciubucciu. *Dascălul meu nepereche*. În: *Făclia*, 29 septembrie, 2007, p. 5.

⁴ Ion Xenofontov, „11” considerente pentru Marele Profesor Vladimir Potlog. În: *Moldova Suverană*, nr. 114 (1870), 4 august, 2015, p. 1, 2; Ion Valer Xenofontov, Lidia Prisac, *Vladimir Potlog, profesorul care visează faraoni*. În: *Săptămâna*, nr. 30 (1224), 5 august 2016, p. 9; Ion Valer Xenofontov. *Enciclopedia curiozităților. Trecut și prezent*. Vol. I, Iași: LUMEN, 2016, pp. 72-76.

⁵ Ion Valer Xenofontov. *Enciclopedia curiozităților. Trecut și prezent*. Vol. I, Iași: LUMEN, 2016, pp. 72-76.

⁶ Rodica Ursu Naniu, Igor Șarov. *Patrimoniul educațional universitar: dascăli și discipoli*. Vol. I. Chișinău: Cartdidact, 2019, pp. 7-32.

⁷ Corneliu Prepelită. *Laudatio în cinstea profesorului, omului și românului Vladimir Potlog*. În: *Patrimoniul istoric*, nr. 6, Ungheni, 2017, p. 79.

⁸ Andrei Prodan. *La Mulți Ani, Vladimir Ivanovici!* În: *Moldova Suverană*, nr. 114 (1870), 4 august, 2015, p. 2.

⁹ *Omul care ne-a instruit și omenit*. În: *Literatura și arta*, nr. 34-36, 6 septembrie 2007.

¹⁰ Andrei Prohin. *Povestea magului călător în timp (Omagiu profesorului Vladimir Potlog)*. În: *Universitatea*, nr. 6 (73), 23 ianuarie 2007, p. 7.

¹¹ Anatol Petrencu. *Teroarea stalinistă în Basarabia: studii, documente, memorii*. Chișinău, S.n., 2013, pp. 145-147.

aceeași istorie a marcat derularea biografiei individuale a martorilor”¹². Suportul teoretic și metodologic al studiului se circumscrie modelului de istorie realizat de școala italiană centrată în jurul Luisei Passerini, ce consideră mărturia orală, în cazul nostru cea oferită de profesorul Vl. Potlog, în primul rând, sursă adiacentă reconstituirii istoriei, realitate reflectată în dimensiuni culturale, lingvistice, sociologice etc. Informația orală este structurată, decupată și valorificată la nivel documentar în edificarea demersului istoriografic¹³.

Vladimir Potlog s-a născut la 1 august 1927, în comuna Sinești, plasa Cornești, județul Bălți, Basarabia, într-o familie de țărani gospodari (mama Alexandra și tatăl Ion). Părinții dispuneau de cca 6 ha de pământ arabil. Primele studii le-a făcut în satul natal. „În 1940, în sat erau numai patru clase obligatorii, dar eu cu colegul meu ne-am dus la Cornești, să continuăm studiile. Trebuia de acum să venim în clasa a V-a, în URSS, dar nu avea școala nici cămin, nimic, și ne-am lăsat păgubași, ne-am întors acasă. Totuși ne-au obligat să urmăm cursul în sat, și ne-am dus în clasa a IV-a, cu cei care aveau patru clase încă de pe timpul României și cu noi au făcut două clase” (Vladimir Potlog, 31 octombrie 2014).

În privința adaptării la sistemul de învățământ sovietic nu a întâmpinat dificultăți, grație... sistemului de învățământ țarist. „N-a fost mare problemă studierea alfabetului chirilic, l-am învățat încă înainte, de la mătușa Ioana, care îl știa de pe timpul țarului, ea ne-a și învățat, iar ceilalți abia începeau... Țin minte, o colegă citea Marea Neagră – Maria Neagră, nu știa să pronunțe *ea*” (Vladimir Potlog, 31 octombrie 2014).

La școala medie din Cornești, grație harului didactic al învățătorului Iacob Voldman, junelui Vladimir Potlog i s-a cultivat dragostea de Istorie.

În anii 1949–1953 a studiat la Institutul Pedagogic Moldovenesc de Stat. „La Institut, la nivelul ministerelor nu era bine gândită programa de învățământ. Am învățat obiecte pe care le-am trecut și-n școală, de exemplu, disciplina «Limba rusă» am învățat-o la același nivel, din aceleași manuale, pe care nici nu le prea aveam. Totul am învățat din conspecte, la bibliotecă era un singur manual la toată grupa. Trebuia să știm limba rusă, da noi nu o știam și ne era dificil, iar ei ne predau *moldovenește*, or, la Institut se predă în *limba moldovenească*” (Vladimir Potlog, 1 octombrie 2015).

O problemă dificilă o constituia și studierea limbilor străine, care „nu erau în voga acelor ani”: „Când am venit în 1949 la Institut, nu se mai studiau limbi străine, trebuia să te înscrii la cursuri suplimentare, facultative. 10 studenți am ales și am făcut un an de franceză, iar când am terminat nu s-a mai luat în

---

¹² Doru Radosav. *Editorial*. În: *AIO – Anuarul Institutului de Istorie Orală*, V. Cluj-Napoca: Presa Universitară Clujeană, 2004, p. 9.

¹³ A se vedea Doru Radosav. *Editorial*. În: *AIO – Anuarul Institutului de Istorie Orală*, II. Cluj-Napoca: Presa Universitară Clujeană, 2001, p. 8.

seamă ceea ce am studiat, ni s-a fixat doar colocviu. La Facultatea de Istorie limba străină nu era predată. Paradox, nu doar aici, ci nici la facultăți de profil. Soția mea a absolvit Facultatea de Limbă și Literatură. La această facultate n-au învățat limba franceză, abia în anul IV a început să li se predea. La ce bun, dacă erau pe sfârșite cu studiile, trebuia de studiat din anul I... N-am făcut latina. Istoria fără latină și greacă nu este una autentică... iată învățăm *materialismul* și *empiricriticismul*, dar n-am studiat limba latină, franceză!..." (Vladimir Potlog, 1 octombrie 2015).

Profesorii, în majoritate din raioanele din partea stângă a Nistrului, nu vorbeau într-o limbă literară. „Lecțiile se țineau în *limba moldovenească*, chiar și istoria partidului, într-o limbă foarte pocită” (Vladimir Potlog, 31 octombrie 2014). Evident, au fost și excepții. Afecțiunea pentru istoria antică i-a fost altoită de profesorul Andrei Guzun, din Transnistria, „foarte bun profesor, avea un vocabular bogat, de unde cunoștea? Nu știu. Se spunea că mai avea și alte funcții, îl treceau în Basarabia, *incognito*, unde avea legături cu comuniștii de aici, așa se vorbea despre el. A plecat la Bălți și acolo a început să predea istoria partidului. De la „Istoria antică” la „Istoria partidului”. Acolo a terminat cariera” (Vladimir Potlog, 4 noiembrie 2014).

Cei mai calificați erau profesorii care absolviseră universitățile în România, la Iași. Este vorba de profesoara de psihologie Cleopatra Mihailovna Vnorovschi, autoarea unui studiu despre Școala Eparhială de Fete din Chișinău. Tatăl ei era polonez, iar ea absolvise Liceul Eparhial cu mențiune. Inițial a fost inspector, apoi a devenit profesoară la institut și chiar a susținut teza la Moscova. Cunoștea limbi străine, franceza și germana, limba română foarte bine. A fost conducătoarea activității practice a studentului Vl. Potlog la școala nr. 20 din sectorul Sculeni, Chișinău.

„Mergeam cu ea pe jos și ne povestea istoria Chișinăului., ce a fost aici, a cui casă a fost dincolo. Odată am trecut pe lângă Muzeul de Arte – aici a fost casa lui Herța, om bogat... În drumul nostru spre școală era cimitirul evreiesc, ne-am oprit la el, care era chiar lângă șosea... Pe timpul sovieticilor l-au demolat., și ea ne arată – uitați-vă mormântul ăsta e construit din piatră adusă din Palestina. Se păstra o tradiție la evrei, ei nu puneau în cimitire copaci ca pustietatea să le amintească de țara lor, de munți. La literatura universală în calitate de profesor l-am avut pe Lev Abramovici Catz-Cezza, de altfel, și pictor amator. Era un enciclopedist. Venea în auditoriu, avea o geantă mare pe care o arunca pe masă..., și începea cu Balzac sau cu orice mare scriitor, cu analiză cu tot. S-a stins devreme, nu știu de ce boală a suferit, era masiv, înalt. A fost coleg cu Vnorovschi la Iași. Aceasta spunea despre Catz-Cezza că era un leneș, nu scria nimic la lecție, venea la colege să ia conspectele” (Vladimir Potlog, 1 octombrie 2015).

VI. Potlog consideră că în anii de studenție a consumat mult timp valoros cu audierea unor discipline inutile, care respectau în totalitate „rigorile timpului” sovietic: „În perioada studenției, cel mai mult timp îl pierdeam la obiectele ce țineau de Partidul Comunist, urma economia politică, filosofia cu materialismul dialectic și materialismul istoric. Toate obiectele erau politizate, se tindea să se demonstreze legitimitatea istorică a Partidului Comunist, superioritatea regimului politic, să se arate că în Vest este exploatare, criză, șomaj etc., iar în URSS așa ceva nu exista...” (Vladimir Potlog, 1 octombrie 2015).

Istoria Partidului Comunist al URSS crea cea mai mare repulsie printre studenți - „ne-a provocat o senzație de respingere..., nu înțelegeam noi ce mâncare de pește era asta..., era predată de Kornițov, care după numele de familie părea să fie rus, vorbea o limbă pocită precum o vorbește un țăran necărturar..., preda perioada cea începătoare cu lucrările lui Lenin și era foarte plictisitor” (Vladimir Potlog, 1 octombrie 2015). „Se puna accentul, în primul rând, pe obiectele de partid, doi ani de istoria partidului, ore teoretice și seminare, ș-acolo îți spunea să faci conspecte! Pierdeam o mulțime de timp... și ce să mai conspectăm? Pe Lenin? Cele mai complicate erau lecțiile despre *imperialism* - nu ne puteam noi descurca, totul se preda în limba rusă” (Vladimir Potlog, 1 octombrie 2015).

Literatura antică i-a fost predată în limba rusă de Natan Grinbaum, care cunoștea greaca, în care recitea uneori din „Iliada”. A audiat cursurile de istorie a Evului Mediu ținute de profesorul Iosiv Șlaen, iar Nicolae Koroliiov i-a predat istoria modernă și contemporană. A frecventat cursurile ținute de Afanasie Repida.

Printre profesori erau și din cei cu „licee românești”, implicați în organizarea sistemului de învățământ sovietic: „Am avut un profesor evreu, Iosif Moiseevici Șlaer, cu Liceul la Tighina, n-a urmat studiile în România. A început să lucreze la Fabrica de Textile. În 1940 Institutul Pedagogic s-a transferat de la Tiraspol la Chișinău și Șlaer a frecventat cursurile la anul I, a urmat evacuarea Institutului Pedagogic în Buguruslan și acolo a absolvit studiile. Când a revenit a început să predea la Institutul Pedagogic. Inițial a fost organizator al cursurilor pentru învățătorii tineri, îi recrutau prin sate, din cei cu 2-3 clase, care făceau câte o lună un fel de pregătire și îi îndreptau la școală” (Vladimir Potlog, 1 octombrie 2015).

VI. Potlog a absolvit Facultatea de Istorie cu excelență. A avut nota „4”, din sistemul de apreciere de 5 puncte, doar la disciplinele „Limba rusă” și „Istoria pedagogiei”. În documentul de absolvire, depistat de noi în Arhiva familiei Potlog, este notat: „Diplomă de *otlicinic*, J 477919, diploma de față este dată lui Potlog Vladimir Ivanovici, în aceea că el a fost înscris în anul 1949 la Institutul Pedagogic Moldovenesc de Stat și a *mântuit* în anul 1953 cursul deplin al Institutului numit Istoria prin Hotărârea Comisiei de examinare de stat de la

30 iunie 1953 și se dă *calificația* de învățător de istorie în școala *mijlocie*. Președintele Comisiei de examinare – Nicolae Corlăteanu. Rector – I. Cioban. Nr. de înregistrare 2276”.

După absolvirea institutului a început cariera la Alma Mater, având cea mai longevivă carieră didactică universitară din Republica Moldova: a conferențiat în mediul universitar din 1953 până în 2011. Inițial a fost angajat în calitate de lector (15 august 1953 – 27 iunie 1956), lector superior (28 iunie 1956 – 2 iulie 1960) la Catedra de istorie universală. „Eram patru membri ai catedrei, șeful catedrei era I. Șlaen, care predă Evul Mediu, Constantin Drachenberg, care a terminat înaintea mea. Mai era un domn, evreu de naționalitate, care predă pe jumătate de normă, care a mai lucrat o jumătate de an și a plecat. La început îmi era foarte greu, fiindcă cunoșteam mai bine istoria modernă decât istoria antică, pe care o uitasem de-a binelea, trebuia s-o iau de la zero... A fost foarte, foarte complicat în grupele în care se predă în *limba moldovenească*, dar trebuia să predau și la cursul seral, la maturi, cursul de „Istoria Romei”, căci audiasem „Istoria Orientului și Istoria Greciei”, dar nu și pe cel de „Istoria Romei”. Era un curs destul de mare, de cca 50 de ore, cu seminare. Era și o grupă serală în limba rusă, pe care n-o posedam într-atât de bine încât să susțin cursuri. Un an mi-a fost extrem de dificil pentru a putea asimila și materia, dar și limba rusă, pe care n-o cunoșteam la nivelul corespunzător. Era și o normă de 800 de ore, ceea ce era enorm pentru un începător. Trebuia să stai și să te pregătești, mai ales în două limbi, și în una pe care n-o posedai bine. Mă simțeam foarte stingherit. Erau persoane mai în vârstă decât mine, la grupa serală, oameni cu experiență, care lucrau în diferite domenii, printre care era și o profesoară de educație fizică” (Vladimir Potlog, 4 noiembrie 2014).

Penuria materialelor didactice constituia un impediment serios în desfășurarea cu succes a activităților didactice: „Primele manuale pe care le-am văzut și le-am putut cumpăra au fost „Novaia istoria”, pe care i-am oferit-o lui Drachenberg. Eu predam „Istoria antică”. Era un volum bun și expunea materialele până la revoluțiile engleză și franceză. Se editau niște broșuri de-a moscoviților și ajungeau la noi, un fel de conspecte, dar nu erau suficiente. Pe urmă au început să fie editate manuale, iar la disciplina „Istoria antică” – nici pomina” (Vladimir Potlog, 1 octombrie 2015).

În 1960, după fuziunea Institutului Pedagogic Moldovenesc de Stat cu Universitatea de Stat din Chișinău, Vl. Potlog a activat, în noua structură, în calitate de lector superior (1 septembrie 1960 – 21 mai 1974), conferențiar universitar (22 mai 1974) la Catedra de istorie universală, conferențiar la Catedra de arheologie și istorie antică (27 februarie 1991 – 29 august 2011). Alături de cariera didactică a exercitat și funcții administrative: prorector la studii cu frecvența redusă (26 septembrie 1974 – 24 octombrie 1983), decan interimar (24 octombrie 1983 – 27 decembrie 1983) și decan (27 decembrie 1983 –

12 ianuarie 1989) la Universitatea de Stat din Moldova. S-a eliberat din funcția de conferențiar universitar la 30 august 2011¹⁴. Deși a deținut și funcții administrative, a considerat că menirea sa principală a fost cea de profesor, căreia i s-a dedicat cu multă abnegație și dăruire.

În pofida contextului sociopolitic dificil, a știut să evite impactul nemijlocit al politicului în domeniul științei istorice prin predarea cursurilor de istorie antică, predilecția fiind cultura Greciei Antice. „Istoricul Antichității”¹⁵ în activitatea pedagogică din învățământul superior a ținut permanent cursul normativ de „Istorie antică universală”, cursuri speciale și auxiliare: „Originea și evoluția creștinismului în Imperiul Roman”, „Cronologia istorică”, „Istoriografia istoriei antice”. La Facultatea de Litere a Universității de Stat din Moldova a ținut cursuri normative: „Istoria Greciei și a Romei Antice”, „Istoria evreilor în Antichitate”. A pus accentul pe educația estetică, deontologică și etică în formarea tinerilor specialiști. Prin darul narativ deosebit cu care este înzestrat, a dezvoltat imaginația audiențelor prin deplasarea lor virtuală în trecutul istoric, lucru deosebit de important, în mod special, în perioada regimului totalitar sovietic, când puțini își puteau permite să viziteze pe viu marile civilizații ale lumii – Grecia, Egiptul... Generații de studenți își amintesc cu nostalgie de prelegerile facultative pe care le ținea profesorul Vl. Potlog în afara programului de muncă, fără a fi remunerat, lucru puțin apreciat în societatea de astăzi cu valori profund comerciale.

Chiar dacă a fost un profesor exigent față de studenți, aceștia l-au respectat și onorat. Au fost situații în care unii, deși au picat examenele de mai multe ori, în final i-au zis mulțumesc, deoarece i-a învățat să învețe. Secretul a constat în faptul că a văzut în fiecare student o personalitate deosebită și nu le-a știrbit din respectul uman, ci a tins să le cultive dragostea față de Carte și Istorie. Poetul-academician Dumitru Matcovschi (1939–2013), absolvent al Facultății de Istorie și Filologie (promoția 1961), l-a apreciat înalt și i-a consacrat o poezie-îmn: „Pe noi profesorul Vladimir Potlog / Cu limba lui fără pereche; / Istoria antică, veche / El ne citea; / Roman era de Roma când ne povestea; / Era ca fierul, sau ca piatra, / Când ajungea la Cleopatra... / La lecțiile lui – un dor / Trăiam, mereu înălțător; / Adevărați studenți – credeam / În mamă, tată și în neam / Și din străbuni latini veneam”.

În viziunea lui Vladimir Potlog, un bun istoric trebuie să aibă „vocație, să fie curios pentru trecutul omenirii”¹⁶. În cunoștință de cauză, dascălul susține că „între politică și istorie există o relație directă din Antichitate până în prezent”¹⁷.

---

¹⁴ A se vedea: Arhiva Universității de Stat din Moldova. Dosar Vladimir Potlog.

¹⁵ *Dicționar de istorie*, Ediția a II-a revăzută și adăugită. Chișinău: Civitas, 2007, pp. 310-311.

¹⁶ *Interviu realizat de Galina Bucuci cu Vladimir Potlog*. În: *Buletin Informativ ANTIM*, nr. 4 (24), 2004, p. 22.

¹⁷ *Ibidem*, p. 22.

Totodată, consideră că pentru a fi un bun istoric nu trebuie să plătești tribut timpului, lucru dificil de realizat, în mod special pentru istoricii contemporanești. Experiența sa didactică și științifică demonstrează cu lux de amănunte că a fost printre puținii istorici care nu au plătit tribut timpului și a format mai multe generații de profesori și savanți. A fost profesorul președinților de stat, de parlament, prim-miniștrilor, miniștrilor etc. A reușit să se impună grație talentului oratoric, erudiției și exigențelor față de nivelul de pregătire a studenților. Cuvântul profesorului Vl. Potlog despre colegii său de breaslă configurează o profunzime a cunoașterii umane și a aprecierii valorice ale acestora¹⁸. Cu alte cuvinte, se configurează o abordare axiomatică: omul bun vede doar ceea ce este bun!

Opera științifică a profesorului Vl. Potlog însumează circa 50 de publicații științifice și metodice, inclusiv 25 de articole și studii referitoare la viața și activitatea lui Dimitrie Cantemir – „domnului între cărturari și a cărturarului între domni”. În 1973 a susținut cu brio teza de doctorat: „Dimitrie Cantemir – istoric”. Este un reprezentat de vază a cantemirologilor din Republica Moldova¹⁹. A editat studii în domeniul religiei, articole enciclopedice în domeniul istoriei antice, este coautor de manuale, a efectuat traduceri.

Savantul Vladimir Potlog a fost consultant științific la Editura „Cartdidact”, la alcătuirea hărților de istorie antică. Din anul 2008 este consultant, expert și autor la Institutul de Studii Enciclopedice al Academiei de Științe a Moldovei (reorganizat, la 15 decembrie 2014, în Biblioteca Științifică „Andrei Lupan” [Institut] a Ministerului Educației, Culturii și Cercetării). Are grijă ca în „Enciclopedia Moldovei” să fie inclusă și Cornelia Africana, cea care a dat o educație aleasă fraților Gracchus, tribuni și reformatori ai Romei Antice. Totodată, profesorul Vl. Potlog are grijă ca în volumul I al „Enciclopediei Moldovei” la articolul consacrat lui Alexandru Macedon să fie inclusă informația că eroul preferat al acestuia a fost Ahile, iar cartea preferată – „Iliada”.

A fost distins cu titlul onorific de „Lucrător emerit al școlii superioare din RSS Moldovenească” (1985). Pentru activitatea pedagogică și științifică prodigioasă a fost decorat cu distincții, diplome de stat și departamentale, inclusiv Medalia „Meritul Civic” (1998), Medalia „Alexei Mateevici” (2008).

În casa de nouă etaje de pe bulevardul Dacia, unde se află domiciliul profesorului Potlog, este singurul locatar care primește și citește cu regularitate trei ziare preferate, inclusiv „Literatura și arta” (de la fondare, 3 octombrie 1954).

---

¹⁸ Vladimir Potlog. *Gheorghe Palade (1950–2016): istoric și om al cetății. In memoriam Gheorghe Palade, 1950–2016*. Editori: Valentin Arapu, Anatol Petrencu, Corneliu Ciucanu. Chișinău: Bons Offices, 2018, p. 77.

¹⁹ Ion Valer Xenofontov. *Enciclopedia curiozităților. Trecut și prezent*. Vol. I, Iași: LUMEN, 2016, p. 59.

Biblioteca personală a profesorului Vladimir Potlog, constituită din literatură de specialitate, însumează cca 1500 de titluri și a fost donată Bibliotecii Universității de Stat din Moldova. Prima achiziție de carte a fost realizată în anul 1952, când fiind student, a cumpărat volumul I al manualului de „Istorie modernă”.

Ni s-a destăinuit că noaptea visează faraoni, eroi despre care le-a relatat cu drag generațiilor de studenți... Are o mare remușcare: prin anii 1970 a pus nota „3” la o studentă, care, posibil să fi meritat și nota „4”, deoarece era foarte străduitoare...

Este foarte fericit că în toamna anului 2015 nepoata Mihaela (născută în proximitatea zilei de naștere a poetului național Mihai Eminescu) l-a înscris în rândul străbunicilor.

Biografia didactică și științifică a profesorului Vladimir Potlog dezvoltă o imagine de excepție a unei personalități autentice în peisajul tumultuos socio-pedagogic și de cercetare științifică de la mijlocul sec. XX și începutul sec. al XXI-lea. Este un exemplu de profesor, savant, care transgresează cu demnitate dificultățile și epocile prin profesionalism și vocație.

Bibliografie selectivă:

1. Ion Niculiță, Vladimir Potlog, Tudor Arnăut. *Всеобщая история: Античная эпоха: учебник для 5 класса*, ч. I. trad. din rom.: Serghei Digol. Chișinău, 2000, 204 p., il. color, hărți.
2. Ion Niculiță, Vladimir Potlog, Tudor Arnăut. *Istoria universală. Epoca antică: manual pentru cl. a 5-a. partea I*. Chișinău: Lumina, 2000, 204 p.
3. V. Potlog, P. Cocârlă, C. Drachenberg et al. *Programele de istorie universală: școala de cultură generală: cl. 5-11*. Valabile în perioada de tranziție. Cimișlia, 1993, 51 p.

***

4. V. Cozma, V. Potlog, E. Untilă. *40-летие исторического факультета Кишиневского университета*. În: *Вопросы истории*, 1987, nr. 3, pp. 99-101.
5. V. Potlog. *Dimitrie Cantemir – istoricul*. În: *Destinul Inorogului*. Chișinău, 1981, pp. 156-169.
6. Владимир Потлог. *Дмитрий Кантемир о государственной ауцвфльной собственности в Молдавии периода османского владычества*. În: *Общее и особенное в развитии феодализма в России и Молдавии: докл. и общ.*: в 2-х томах. Том 1. Москва, 1988, pp. 319-323.
7. Владимир Потлог. *Некоторые вопросы истории России в трудах Дмитрия Кантемира*. În: *Россия и Юго-восточная Европа*. Chișinău, 1984, pp. 32-38.
8. Владимир Потлог. *Место истории древнего мира в подготовке учителей истории*, În: *Формирование основ педагогического мастерства: Тезисы*

докл. и выступл. На республиканской научно-практической конференции. Том 1. Chişinău, 1989, pp. 151-152.

9. Vladimir Potlog. *Originea, unitatea și continuitatea românilor în viziunea lui Dimitrie Cantemir*. În: Traco-Dacia, 1996, t. XVII, nr. 1-2, pp. 13-22.
10. Vladimir Potlog. *Războaiele daco-romane în relatarea lui Dimitrie Cantemir*. În: Simposia professorum. Ser. Ist. Chişinău, 1999, pp. 10-11.
11. Vladimir Potlog. *Romanizarea Daciei în viziunea lui Dimitrie Cantemir*. În: Probleme actuale ale istoriei naționale și universale: culeg. de st. și materiale. Chişinău, 1992, pp. 126-131.
12. Vladimir Potlog. *Romanitatea românilor la Dimitrie Cantemir*. În: Romanitate și românităte la nord de Balcani: (Materialele Simpoz. Int.). Chişinău, 2000, pp. 47-49.

* * *

13. Ioan Ciupercă, Nicolae Ursulescu. *Domnul Profesor Vladimir Potlog*. În: Moldova Suverană. 1997, 1 august.
14. *Istoria Universității de Stat din Moldova, 1946–1996* /red. resp. Gheorghe Rusnac, Valeriu Cozma. Chişinău, 1996, 559 p. Potlog Vladimir. Vezi „Indice de nume”.
15. *Cu privire la conferirea medaliei „Meritul Civic” unui grup de lucrători din învățământul univ ersitar: Decretul (extras) Președintelui Republicii Moldova (24.11.1998) Domnului Vladimir Potlog – conferențiar univ ersitar la Universitatea de Stat din Moldova*. În: Omagiu lui Vladimir Potlog și Constantin Drachenberg la 70 de ani. Chişinău, 1997, p. 1.
16. Ion Niculiță. *Vladimir Potlog la 70 de ani*. În: Omagiu lui Vladimir Potlog și Constantin Drachenberg la 70 de ani. Chişinău, 1997, pp. 3-6.
17. Gheorghe Rusnac, Valeriu Cozma. *Ani trăiți cu demnitate*. În: Moldova Suverană, 1997, 1 august.
18. Gheorghe Rusnac. *Cuvânt-înainte: [despre profesorii savanți de la USM Vladimir Potlog și Constantin Drachenberg]*. În: Omagiu lui Vladimir Potlog și Constantin Drachenberg la 70 de ani. Chişinău, 1997, p. 3.
19. Vladimir Potlog. În: Gheorghe Rusnac, Valeriu Cozma. *Universitatea de Stat din Moldova (1996–2006)*, vol. 2, Chişinău, 2006, pp. 229-250.

Profesorul Vladimir Potlog alături de un grup de studenți. Țipala, 1970.
Arhiva familiei Potlog.

Vladimir Potlog în timpul unei conferințe științifice organizate cu ocazia împlinirii
a 300 de ani de la nașterea domnitorului filosof Dimitrie Cantemir, 1973.
Arhiva familiei Potlog.

Promoția anului 1975, împreună cu grupul coordonat de prof. VI. Potlog.
Arhiva familiei Potlog.

La o promenadă cu soția în centrul
Chișinăului, 1978.
Arhiva familiei Potlog.

În Algeria, 1983.
Arhiva familiei Potlog.

La o demonstrație de 1 mai. Chișinău, 1983.
Arhiva familiei Potlog.

Întâlnire cu absolvenții Facultății de Istorie și Filologie,
promoția anului 1961. Foto: 2001.
Arhiva familiei Potlog.

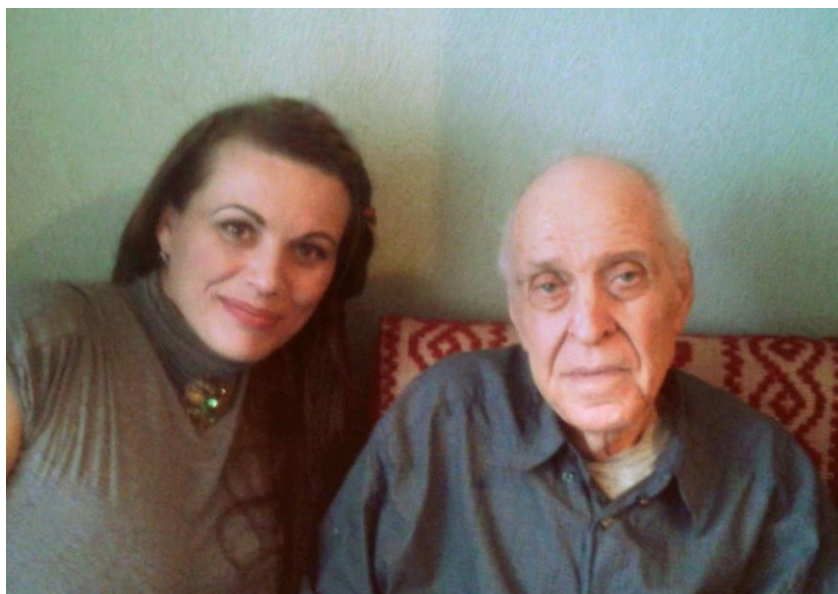

Prof. Vl. Potlog împreună cu consăteanul Ion Alexa la mitingul
din Piața Marii Adunări Naționale, 24 martie 2000.
Foto: Mihai Ciorbă.

La Paștele Blajinilor la Sinești împreună cu
nepoatele Zina și Nina, nepoții Ion, Senea și Costică, 2005.
Arhiva familiei Potlog.

Profesorul Vladimir Potlog alături de fosta studentă Svetlana Boeva.
Foto: Ion Valer Xenofontov, 6 octombrie 2015.

Doctorul în istorie Vladimir Potlog, reprezentant de vază
a școlii de cantemirologie din Republica Moldova.
Foto: Ion Valer Xenofontov, 25 ianuarie 2016.

ДИПЛОМ

Прин Указул Президиумулуй
Советулуй Супрем ал РСС Молдовенешть

дин 1 ноемврие 1985

тов. Потлог

Владимир Иванович

пенгуну маря контрибуцие адусэ ла презентиэ
специалитатилор де ынальте квалификаре пенгуну
экономиэ националэ ши партиципаре активэ
ла вэца общитяскэ

и с'а конферит титул онорифик
де лукратор емерит ал школий супериоре
дин РСС Молдовеняскэ

Иван
Александр

ГРАМОТА

Указом Президиума Верховного Совета
Молдавской ССР

от 1 ноября 1985 года

тов. Потлогу

Владимиру Ивановичу

за большой вклад в дело подготовки
высококвалифицированных специалистов
для народного хозяйства и активное уча-
стие в общественной жизни

присвоено почетное звание
заслуженного работника высшей школы
Молдавской ССР

Иван
Александр

„ПОБЕДИТЕЛЬ СОЦИАЛИСТИЧЕСКОГО
СОРЕВНОВАНИЯ 1977 ГОДА“

Знак учрежден
Центральным Комитетом КПСС,
Советом Министров СССР,
ВЦСПС и ЦГ ВЛКСМ

УДОСТОВЕРЕНИЕ

Потлог
Владимир
Иванович

от имени Министерства и ЦК профсоюза

награжден знаком

„ПОБЕДИТЕЛЬ СОЦИАЛИСТИЧЕСКОГО
СОРЕВНОВАНИЯ 1977 ГОДА“

17 января 1978
Иванович (подпись) М. П. (подпись)